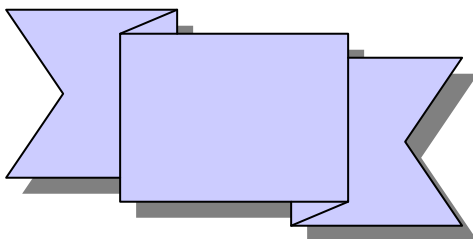

**ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN THANH XUÂN
TRƯỜNG TIỂU HỌC NGUYỄN TRÃI**

**SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM
MỘT SỐ BIỆN PHÁP RÈN KỸ NĂNG NÓI TIẾNG ANH CHO
HỌC SINH LỚP 3**

Giáo viên : Nguyễn Thị Hồng Thắm

Lĩnh vực/Môn : Tiếng Anh

Cấp học : Tiểu học

Năm học 2017-2018

MỤC LỤC

Phần I: Đặt vấn đề	2
Phần II: Giải quyết vấn đề	3
1. Cơ sở lí luận	3
2. Cơ sở thực tiễn	4
3. Thực trạng	4
4. Một số phương pháp	4
4.1 Định hướng phương pháp	4
4.2 Biện pháp thực hiện	7
4.3 Nhận thức chung	7
4.4 Các thủ thuật và hoạt động	8
5. Kết quả đạt được	12
Phần III: Kết luận – Khuyến nghị	14
1. Kết luận	14
2. Khuyến nghị	15

PHẦN I: ĐẶT VẤN ĐỀ

Tiếng Anh là ngôn ngữ rất quan trọng và thông dụng trên toàn thế giới, nó được sử dụng nhiều nhất trong mọi lĩnh vực khác nhau, trở thành tiếng bản ngữ của nhiều nước, là ngôn ngữ giao tiếp giữa con người với con người trên toàn thế giới

Với xu thế hội nhập quốc tế, Việt Nam đang ngày càng phát huy hết khả năng sẵn có trong mọi lĩnh vực. Việc đưa tiếng Anh vào giảng dạy ngay từ bậc Tiểu học là điều cần thiết và đúng đắn, tạo điều kiện cho học sinh học tập và nghiên cứu ở mức cao hơn sau này. Nó góp phần vào sự nghiệp giáo dục thế hệ trẻ trở thành những con người phát triển toàn diện vừa có năng lực phẩm chất vừa có trình độ tri thức khoa học, biết vận dụng kiến thức ngoại ngữ để nghiên cứu hơn. Hơn thế nữa, học sinh nói và nghe thông thạo tiếng Anh có được cơ hội tìm hiểu, tiếp cận với những nền văn hóa phong phú, nhưng kho tàng tri thức hấp dẫn và hiện đại của các nước trên thế giới.

Tiếng Anh là môn học khá thú vị nhưng đòi hỏi sự kiên trì, chịu khó cao từ phía người học. nếu không kiến thức sẽ dễ dàng đứt quãng, dễ quên. Tạo được dấu ấn cho học sinh ngay từ việc tiếp thu cái mới giúp các em nhớ ngay và khắc sâu là niềm băn khoăn, trăn trở của các giáo viên. Với học sinh lớp 3, bắt đầu làm quen với môn Tiếng Anh, kĩ năng nghe- nói của các em còn hạn chế do vốn từ chưa nhiều, việc vận dụng kiến thức đã học vào giao tiếp còn gặp nhiều khó khăn.

Với những lí do trên, cùng với thực tế, kinh nghiệm dạy học , tôi luôn nghiên cứu tìm tòi nâng chất lượng dạy học môn Tiếng Anh, đặc biệt với những đặc điểm, điều kiện cơ sở vật chất như trường tôi, tôi đã nghiên cứu đề tài: “ Một số biện pháp rèn kĩ năng nói tiếng Anh cho học sinh lớp 3 ”.

PHẦN II: GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

1 Cơ sở lí luận

Trong nhà trường, Tiếng Anh là một môn học có đặc thù riêng, gây trí tò mò ham mê với học sinh nhưng cũng không tránh khỏi những khó khăn làm nản trí người học. Do đó giáo viên cũng giống như một người nghệ sĩ, cần nhận biết một cách tinh tế để có thể tạo cho người học những hứng thú và niềm yêu thích đặc biệt với môn mình phụ trách.

Mỗi học có những phương pháp giảng dạy, đặc thù riêng. Đối với việc dạy môn Ngoại ngữ nói chung và môn Tiếng Anh nói riêng thì phương pháp giảng dạy là một vấn đề cần đặt lên hàng đầu. Để giảng dạy Tiếng Anh có chất lượng tốt, tạo cho học sinh sự hứng khởi trong việc tiếp thu bài học thì giáo viên phải có những phương pháp phù hợp, hấp dẫn, thu hút học sinh vào các hoạt động học tập.

Việc đổi mới phương pháp dạy học là rất quan trọng, đặc biệt trong giao tiếp bằng ngôn ngữ. Khuyến khích học sinh trực tiếp tham gia vào quá trình học tập, có thể là đóng vai và sử dụng hội thoại một cách tự nhiên và linh hoạt sẽ tạo niềm hứng khởi trong việc học Tiếng Anh.

2- Cơ sở thực tiễn

Trên con đường tìm tòi sự thể nghiệm, tích lũy tư liệu và học hỏi kinh nghiệm đồng nghiệp, dự các lớp tập huấn chuyên môn, thực hiện các tiết chuyên đề, hội giảng, chúng tôi đã áp dụng, kết hợp các phương pháp dạy học hiện đại, học mà chơi, chơi mà học vào các tiết dạy gây hứng thú cao nhất cho học sinh và trong quá trình thực nghiệm đã đạt kết quả tương đối khích lệ. Các em đã thích học Tiếng Anh hơn, hứng khởi và mạnh dạn hơn, điều này được thể hiện rõ nét nhất trong các giờ luyện nói.

3 -Thực trạng

3.1 Thuận lợi

Những năm gần đây, môn Tiếng Anh đã được quan tâm đầu tư nhiều về cơ sở vật chất, về bồi dưỡng đào tạo đội ngũ giáo viên nhằm nâng cao chất lượng dạy và học.

Việc dạy và học môn Tiếng Anh hiện nay đã có những biến chuyển theo hướng tích cực hóa hoạt động học tập của học sinh, lấy học sinh làm trung tâm, dạy học theo hướng phát triển năng lực của học sinh, tăng cường các hoạt động thực hành, các hoạt động trải nghiệm sáng tạo. Giáo viên đóng vai trò là người hướng dẫn, tổ chức các hoạt động học tập ở trong lớp, giúp cho việc học tập của học sinh đạt hiệu quả cao nhất.

Đội ngũ giáo viên vừa có kinh nghiệm, vừa năng động, sáng tạo, nhiệt tình trong công tác giảng dạy, nhanh nhạy trong việc tiếp thu cái mới, sử dụng công nghệ thông tin thành thạo và chịu khó đầu tư giáo án bài vở.

3.2 Khó khăn

Tuy nhiên bên cạnh những thuận lợi cũng còn một số khó khăn do lớp có số lượng học sinh đông, số lượng học sinh có ý thức học tập cao chưa nhiều, việc hoạt động nhóm và các hình thức tổ chức các hoạt động học tập trong giờ học Tiếng Anh trên lớp chưa phát huy hết tính tích cực của học sinh. Việc sản sinh lời nói còn rụt rè nhất là học sinh lớp 3, vốn từ và cấu trúc câu của các em cũng hạn chế. Thời lượng học Tiếng Anh chưa nhiều (2 tiết/ tuần).

Bên cạnh đó nhiều phụ huynh còn chưa thực sự quan tâm đến việc học Tiếng Anh của con em mình

Một số biện pháp rèn kỹ năng nói tiếng Anh cho học sinh lớp 3

4- Một số biện pháp rèn kỹ năng nói Tiếng Anh cho học sinh lớp 3

4.1- Có thể sử dụng một số phương pháp sau:

- Ph- ơng pháp điều tra

Tìm hiểu thực trạng giảng dạy và học tập của giáo viên và học sinh cụ thể trong việc lĩnh hội kiến thức mới nhằm phát hiện các vấn đề cần giải quyết, chuẩn bị cho các bước nghiên cứu tiếp theo

- Ph- ơng pháp đàm thoại:

Trao đổi với đồng nghiệp về những thuận lợi và những khó khăn trong việc soạn giảng dạy học và cách sử dụng phương pháp mới hiện nay thông qua các buổi sinh hoạt chuyên môn.

- Ph- ơng pháp quan sát:

Thông qua các tiết dự giờ, hội giảng, các tiết chuyên đề có thể quan sát trực tiếp tình hình học sinh. Qua đó biết được khả năng tiếp thu bài, nắm bắt kiến thức qua bài giảng. Bên cạnh đó tiếp thu học hỏi đồng nghiệp và phát hiện ra những hạn chế trong giảng dạy.

- Ph- ơng pháp kiểm tra đánh giá:

Thông qua những tiết dạy của bản thân, đồng nghiệp và kiểm tra khảo sát học sinh bằng nhiều hình thức khác nhau.

Ngoài ra trong quá trình nghiên cứu đề tài này tôi còn sử dụng phối hợp nhiều phương pháp khác nhau: tạo ra các trò chơi, các thủ thuật dạy tiếng.....

4.2. Nhân thức chung về rèn kỹ năng nói cho học sinh Tiểu học:

Mục đích là giúp cho học sinh phát triển kỹ năng nói sao cho phù hợp với trình độ và lứa tuổi của học sinh, giúp học sinh có điều kiện thu nhận và trao đổi thông tin, nâng cao trình độ Tiếng Anh, có hiểu biết thêm về xã hội.

Qua đó giúp các em có thể xây dựng các bài hội thoại đơn giản. Các cuộc hội thoại thông thường đòi hỏi sự phản ứng tức thì của thói quen ngôn ngữ, chính vì vậy bài hội thoại không yêu cầu có sự chuẩn bị trước.

Một số biện pháp rèn kỹ năng nói tiếng Anh cho học sinh lớp 3

Ngôn ngữ trong bài đối thoại là lời nói đã đ- ợc rút gọn. Các từ chêm, từ đệm đ- ợc sử dụng nh- ph- ơng tiện ngôn ngữ hỗ trợ.

Các yếu tố biểu cảm nh- cử chỉ, nét mặt, điệu bộ, trọng âm, ngữ điệu có tác dụng hỗ trợ rất nhiều đến chất l- ợng và hiệu quả của lời đối thoại.

Cấu trúc của bài hội thoại hoàn toàn khác với cấu trúc một bài đọc. Lời nói của bài hội thoại phải đảm bảo tính ngắn gọn súc tích .

Các hoạt động chính của bài hội thoại là hoạt động theo cặp đôi, theo nhóm và đóng vai.

4.3 Các thủ thuật và hoạt động cho các b- ớc rèn kỹ năng nói:

Chúng ta có thể sử dụng nhiều thủ thuật khác nhau để giới thiệu một cách phù hợp và hấp dẫn với từng đối t- ợng học sinh cụ thể của bạn. Sau đây là một số hoạt động gợi ý:

4.3.1 Giới thiệu (Presentation): Sử dụng phương pháp trực quan (Using visuals):

Dùng tranh vẽ các nhân vật, giới thiệu các nhân vật và ngữ cảnh bằng cách đặt câu hỏi cho học sinh dựa vào tranh để trả lời

Dùng đồ dùng trực quan nh- tranh vẽ hoặc đồ vật thật, cùng học sinh xây dựng bài hội thoại.

Ví dụ: Để học sinh luyện nói theo mẫu câu có sử dụng mẫu câu

- What colour is your bag?

- It's

Có thể sử dụng một trong các hoạt động sau:

Dùng tranh vẽ hai nhân vật: Nam và một và Mai. Giới thiệu ngữ cảnh và nhân vật. Chúng ta hãy lắng nghe cuộc nói chuyện giữa Nam Mai. Đặt câu hỏi cho học sinh dựa vào tranh trả lời. Có thể lựa chọn một số câu hỏi gợi ý sau:

Who is this? (Chỉ vào Nam)

Who is this? (Chỉ vào Mai)

Hoặc: What can you see in the picture?

What is this?

Một số biện pháp rèn kĩ năng nói tiếng Anh cho học sinh lớp 3

What colour?

Dùng đồ vật thật: sách, cặp sách,... giới thiệu nhân vật và ngữ cảnh của đoạn hội thoại bằng cách đ- a ra từ gợi ý và câu hỏi.

Có thể dùng CD, bật CD cho học sinh nghe bài hội thoại mẫu

Đọc mẫu bài hội thoại theo giọng nói của các nhân vật trong bài hội thoại. Cùng học sinh có giọng đọc hay và phát âm chuẩn trong lớp đọc mẫu bài hội thoại theo đúng nhân vật trong bài hội thoại.

Có thể sử dụng máy tính, máy chiếu để trình chiếu, có âm thanh hình ảnh rõ ràng.

Cùng với một hay hai học sinh giỏi trong lớp đóng mẫu bài hội thoại

Sau khi giáo viên đã làm mẫu với học sinh khá, giỏi ở trong lớp giáo viên sẽ gọi các học sinh khác thực hiện lại tình huống. Lúc này giáo viên có thể động viên, khuyến khích gợi ý học sinh sáng tạo bằng cách thay thế từ mới hoặc cao hơn là đưa thêm những mẫu câu đã học có liên quan vào đoạn hội thoại.

Như vậy khi dạy một mẫu câu mới giáo viên đã giúp học sinh vừa ghi nhớ từ, thuộc mẫu câu của bài mới lại vừa vận dụng được những mẫu câu và từ đã học ở những bài trước một cách tự nhiên và hiệu quả vào đoạn hội thoại. Điều này đã giúp cho các em tự tin hơn khi có nhiều ngữ liệu để giao tiếp.

4.3.2- Luyện tập (Practice the sentences)

- Để giúp học sinh hiểu và luyện kĩ năng nói trôi chảy, tự tin, th- ờng sử dụng các hoạt động sau đây:

Đặt câu hỏi và câu trả lời (questions and answers).

Bài tập đúng sai (True/False statements)

Bài tập lựa chọn (Multiple choice)

Điền từ thích hợp vào chỗ trống (Gap - fill)

Sắp xếp câu hỏi và câu trả lời cho phù hợp (Matching questions and answers)

Ví dụ khi dạy bài có sử dụng mẫu câu giới thiệu về gia đình, có thể dùng hoạt động

Đặt câu hỏi và trả lời

Một số biện pháp rèn kỹ năng nói tiếng Anh cho học sinh lớp 3

Teacher: who's that?

Student: He's my father.

Teacher: How old is he?

Student: He's forty.

Để học sinh nắm chắc hơn cấu trúc câu có thể sử dụng hoạt động: **Bài tập lựa chọn (Multiple choice)**

1. is my grandfather.

A. It B. He C. She D. They

2. He tall.

A. am B- are C. is D- is a

3. How many ... are there?

A. doors B. a door C. door

Cũng có thể sử dụng hoạt động **Điền vào chỗ trống (gap- fill)** để học sinh nắm vững cấu trúc câu và ghi nhớ từ mới

1- What ... do you like?

I ... dolls .

2- Do you ... any pets?

..., I do. I have one cat.

Để giúp học sinh ghi nhớ mẫu câu, qua đó vận dụng tốt trong giao tiếp, giáo viên có thể cho học sinh hoạt động **Sắp xếp câu hỏi và câu trả lời phù hợp hoặc nối câu hỏi với câu trả lời**

Read and Match

1. Who's she?

A. No, she isn't.

2. Is she your sister?

B. I like robots.

3. What toys do you like?

C. Yes, she does.

4. Does she have a dog?

D. She's my friend.

Một số biện pháp rèn kỹ năng nói tiếng Anh cho học sinh lớp 3

4.4.3-Sản sinh lời nói (production)

Nhằm tạo môi trường sinh ngữ trong lớp học, trong các hoạt động tập thể, trong các dịp lễ hội hoặc trong các tình huống giao tiếp hàng ngày có thể cho học sinh thực hiện một số hoạt động như:

- Thảo luận theo cặp đôi hoặc theo nhóm những bài học các em rút ra đ- ọc qua nội dung bài hội thoại (discussion). Điều này giúp học sinh khắc sâu kiến thức một cách tự nhiên.

- Đóng vai theo tình huống gợi ý hoặc tình huống có thật trong lớp (free role play). Đây là hoạt động giúp học sinh thực hành hiệu quả nhất, qua đó giúp cho giáo viên tìm ra những điều đạt được và những hạn chế để có biện pháp phù hợp đối với từng cá nhân hay từng nhóm học sinh giúp các em tiến bộ hơn.

+ Ví dụ khi dạy bài có sử dụng mẫu câu: What toys do you like? I like

Tình huống gợi ý: **Role play** Teacher asks students to work in pairs. One student plays the role of Nam the other plays the role of Mai

+ Khi dạy bài chủ đề về thể thao có sử dụng mẫu câu:

“ - Do you like toys? - Yes, I do.”

“ - What toys do you like? – I like”

Tình huống gợi ý: Teacher asks students to work in groups three or four and talk about their favourite toys.

Student A: Do you like toys?

Students B: Yes, I do. And you?

Student A: I do too.

Student C: I like kites. What toys do you like?

Student A: I like balls and trucks.

- So sánh đối chiếu nội dung bài với thực tế đời sống (Comparison)

- Bày tỏ quan điểm, thái độ của mình về nội dung hoặc nhân vật (Expressing feelings and opinions):

Một số biện pháp rèn kỹ năng nói tiếng Anh cho học sinh lớp 3

Ví dụ sau khi học bài về vật nuôi, giáo viên có thể cho học sinh thảo luận nhóm, bày tỏ quan điểm của mình về thú cưng được thể hiện qua biểu cảm hoặc sử dụng các từ cảm than:” wow, so lovely,...” trong giao tiếp

Student A: Do you have any pets?

Student B: Pets? I really love pets. I have some goldfish

Student A: How many goldfish do you have?

Student B: I have five.

5. Kết quả đạt đ- ợc

Qua các tiết dạy thực nghiệm, dự giờ đồng nghiệp tôi nhận thấy việc ứng dụng các ph- ơng pháp dạy học đa dạng, phong phú và tiên tiến là cần thiết. Với việc thực nghiệm ph- ơng pháp trên các em học sinh đã có những nhận định khác nhau với bộ môn mới mẻ này. Từ việc cho rằng học Tiếng Anh khó, đặc biệt khó trong việc tiếp thu kiến thức mới thì các em đã bị thu hút bởi những trò chơi hoạt động thú vị. Từ chỗ ngại giao tiếp, thực hành hội thoại các em đã mạnh dạn, tự tin hơn khi giao tiếp bằng tiếng Anh. Do đó hứng thú đam mê với môn học hơn và lẽ tất nhiên là sẽ học tốt hơn.

Dưới đây là bảng đối chiếu kết quả thu được sau khi áp dụng đề tài ở lớp 3C

* Đầu năm:

Sĩ số	Mạnh dạn tham gia giao tiếp	Tham gia nhưng còn rụt rè	Chưa tham gia
53	23 (43%)	25 (47%)	5 (10%)

* Cuối học kì I:

Sĩ số	Mạnh dạn tham gia giao tiếp	Tham gia nhưng còn rụt rè	Chưa tham gia
53	41 (77%)	10 (18%)	2 (5%)

PHẦN III: KẾT LUẬN - KHUYẾN NGHỊ

1- Kết luận

Mục tiêu chính của việc dạy Tiếng Anh cho học sinh lớp 3 là giúp cho học sinh phát triển kỹ năng nghe nói, đặc biệt là kỹ năng nói, phù hợp với trình độ và lứa tuổi của học sinh, giúp học sinh có điều kiện và trao đổi thông tin, nâng cao trình độ tiếng Anh, có hiểu biết thêm về xã hội.

Có rất nhiều thủ thuật để rèn kỹ năng nói. Nhiệm vụ của người giáo viên là tùy thuộc vào trình độ cụ thể của học sinh, biết vận dụng một cách linh hoạt các thủ thuật khác nhau vào việc để đạt được mục đích cuối cùng là giúp học sinh vận dụng được những mẫu câu đã học vào thực tiễn giao tiếp.

Trên cơ sở xác định cơ sở lý luận và phân tích những thuận lợi, khó khăn của giáo viên và học sinh trong quá trình dạy hội thoại ở môn Tiếng Anh. Chúng tôi đã đề ra được một số biện pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy và học. Đồng thời qua quá trình tiến hành đề tài thử nghiệm ở khối 3 tại trường Tiểu học việc đổi mới phương pháp dạy kiểu bài hội thoại đã có những kết quả nhất định.

Tôi thấy học sinh đều có sự tiến bộ, giờ học diễn ra nhẹ nhàng, tự nhiên, học sinh không còn có cảm giác ngại học tiếng Anh ngoài. Các em tham gia vào các hoạt động hào hứng do đó hiệu quả đạt rất cao. Như vậy với những biện pháp đã đề xuất đảm bảo được việc thực hiện đúng theo tinh thần đổi mới phương pháp dạy học, đảm bảo các nguyên tắc của việc dạy học nói chung và của phân môn Tiếng Anh nói riêng chứng tỏ tính đúng đắn của đề tài.

2- Khuyến nghị

Về cơ sở vật chất: Cần có phòng học chức năng riêng cho môn Tiếng Anh do đặc thù môn học.

Ban Giám hiệu cần tăng cường thời lượng giảng dạy Tiếng Anh (3- 4 tiết/ tuần).

Bên cạnh đó đội ngũ giáo viên cần thường xuyên tự học, tự bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ.

Cùng với sự đầu tư đầu tư về cơ sở vật chất, sự quan tâm chỉ đạo kịp thời của Ban Giám hiệu nhà trường thì sự phối hợp thường xuyên giữa giáo viên phụ trách bộ môn với phụ huynh học sinh cũng là yếu tố rất quan trọng trong việc nâng cao chất lượng dạy và học môn Tiếng anh trong trường Tiểu học.

Trên đây chỉ là một số biện pháp mà tôi sử dụng khi rèn kĩ năng nói Tiếng Anh cho học sinh lớp 3. Những biện pháp đó đã mang lại kết quả tốt trong các tiết dạy.

Rất mong được sự đóng góp ý kiến của các bạn đồng nghiệp để nâng cao hơn nữa chất lượng dạy và học Tiếng Anh trong nhà trường.

Hà Nội, ngày 16 tháng 03 năm 2018

*Tôi xin cam đoan đây là sáng kiến kinh nghiệm do mình viết
không sao chép nội dung của người khác*

Người viết

Nguyễn Thị Hồng Thắm